

nevhodně zvoleného oboru vzdělání (např. náročnost neodpovídající schopnostem žáka, nenaplnění představ o obsahu vzdělávání) žákům umožňují přestup.

Při tematickém šetření zaměřeném na rovné příležitosti a inkluzivní vzdělávání ČŠI získala informace z 92 běžných středních škol.

Z uvedeného vzorku má nad rámec ŠVP zpracovanou strategii naplňování rovných příležitostí 18,2 % škol. Asistent pedagoga pro sociálně znevýhodněné byl přítomen ve 2 školách, asistent pedagoga pro zdravotně postižené v 8 školách (nejčastěji financován krajem) a speciální pedagog v 5 školách.

Většina škol spolupracuje s neziskovými organizacemi či dobrovolníky zaměřenými na podporu žáků se SVP. Nejčastěji se jedná o spolupráci ve formě přednášek a besed, prevence rizikových jevů a poradenských nebo konzultačních činností. Jako efektivní byla tato spolupráce hodnocena ve čtyřech pětinach škol. S dalšími školami v oblasti podpory žáků se SVP spolupracuje pouze 26,1 % škol, s rodiči v této oblasti spolupracuje 82,4 % škol.

Ředitelé středních škol hodnotí jako nejvýznamnější bariéry inkluze nedostatek finančních prostředků na zajištění specializovaných pozic a materiální či architektonická omezení škol. Více než třetina škol se s žádnými takovými omezeními nepotýká.

Ze všech navštívených středních škol ve školním roce 2012/2013 mělo 30,9 % škol zajištěný bezbariérový přístup pro žáky se zdravotním postižením (ve školním roce 2011/2012 to bylo 24,8 %). Situace je lepší v gymnáziích (41,7 % bezbariérových škol) než ve středních odborných školách (29,0 % bezbariérových škol).

3.2

Účinnost podpory rozvoje osobnosti žáků, výsledky vzdělávání a podpora adaptace žáků v 1. ročníku SŠ

3.2.1 Podpora žáků učitelem

Ve většině hospitovaných hodin učitelé preferovali formu hromadné (frontální) výuky (89,1 %), doplněnou o samostatnou práci žáků (51,4 %), případně individualizovanou výuku (13,1 %). Skupinová a kooperativní výuka žáků se vyskytovala méně často (24,6 %).

Z vyučovacích metod pedagogové upřednostňovali vysvětlování a výklad (87,7 %), následoval rozhovor se žáky (57,5 %) a práce s textem (46,2 %). Preference vyučovacích metod ze strany učitelů zůstává stejná jako ve školním roce 2011/2012, avšak procentuální rozdíly se snižují, tzn. že učitelé častěji využívají i další metody práce.

Vzdělávání žáků bylo propojeno s praxí a životními situacemi v 78,8 % sledovaných hodin, častěji (83,4 %) v oborech vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem. Naprostá většina (98,2 %) výuky byla obsahově správná. Celkem 77,6 % učitelů poskytovalo žákům objektivní hodnocení, průběžnou zpětnou vazbu a efektivně pracovali s chybou. Aktivizující metody (37,9 %) byly upřednostňovány před metodami komplexními (11,0 %).

Školní klima v navštívených školách bylo převážně příznivé, vytvářelo dobré předpoklady pro realizaci plánovaných cílů a pro naplnění plánovaného profilu absolventa. V 61 % hodin učitelé podporovali u žáků pozitivní vnímání jejich osobnosti. V pohospitačních rozhovorech pedagogové hodnotili jednotlivé oblasti školního klimatu většinou pozitivně, oceňovali podmínky a prostředí školy, mezilidské vztahy a vyjadřovali sounáležitost se školou. V hodnocení školního klimatu byly minimální rozdíly mezi gymnázii a středními odbornými školami.

Přínos partnerských vztahů je opakovaně nejlépe hodnocenou oblastí ve středním vzdělávání. Celkem 15,7 % škol rozvíjelo partnerské vztahy na příkladné úrovni, 84,3 % škol dosáhlo v této oblasti požadovaného stavu, rizika nebyla zjištěna v žádné škole. Spolupráce se zřizovateli probíhá většinou na velmi dobré úrovni, se školskými radami spolupracují školy v zákonném rozsahu. Přínosná je spolupráce s partnerskými firmami, organizacemi a institucemi, které zásadním způsobem přispívají k odbornému rozvoji škol a úspěšnému naplnění plánovaného profilu absolventa.